

روسیه و استفاده از راهبرد ایران در مقابله با تحریم

یادداشت روز
مهدي گرگانی

بسیاری از غرب‌پرستان و غرب‌دوستان ایده اتکا بر منابع داخلی و تقویت روابط با سایر کشورهای جهان منهای آمریکا و غرب را طی سال‌های گذشته مورد انتقاد و تمسخر قرار داده و معتقدند جمهوری اسلامی ایران باید ملت‌مانده و با دادن امتیازات بزرگ حتی به قیمت از بین رفتن عزت و عظمت کشور به دنبال رفع تحریم‌ها باشد تا اقتصاد داخلی را بهبود بخشد.

با آغاز تحریم‌های سنگین کشورهای غربی علیه روسیه بویژه پس از جنگ اوکراین که نفت و گاز روسیه را هدف قرار داد همین افراد آن را درباره روسیه نیز تکرار کردند و معتقد بودند (آرزو داشتند) حکومت روسیه برخلاف حکومت جمهوری اسلامی ایران به‌زودی تحت تاثیر فشار تحریم‌ها با غرب سازش خواهد کرد.

اما گذشت زمان مشخص کرد اقتصاد روسیه نه‌تنها آسیب چندانی از تحریم‌های غرب ندیده بلکه مقامات این کشور معتقدند تحریم‌ها باعث قوی‌تر شدن روسیه، تقویت خوداتکایی و باز شدن فرصت‌های نو و بی‌نظیر برای اقتصاد این کشور در نظام بین‌الملل شده است.

سرگنی لاوروف، وزیر خارجه روسیه دیروز در مصاحبه‌ای تحریم‌های غرب را یک فرصت بی‌نظیر برای مسکو خواند و گفت: «از فرصت تحریم چیزی زیادی یاد گرفتیم».

وی افزود: «هر چه بیشتر تحت تحریم زندگی می‌کنیم، بیشتر درک می‌کنیم که بهتر است به خودمان تکیه کنیم و مکانیسم‌ها و سکوهای اقتصادی را برای همکاری با کشورهای عادی که با تو غیردوستانه رفتار نمی‌کنند توسعه دهیم».

۱- واقعیت آن است که جمهوری اسلامی ایران نخستین کشور جهان بود که نظریه مقابله با تحریم‌های غرب را در چارچوب «اصل عزت و مقابله با امپریالیسم اقتصادی غرب» و براساس «اصل خوداتکایی و نگاه به جهان غیر غربی» کلید زد. ایران از همان ابتدای انقلاب بخوبی دریافته بود به دلیل دشمنی ذاتی استکبار جهانی با ماهیت انقلابی جمهوری اسلامی، این

تحریم‌ها هرگز لغو نخواهد شد و به بهانه‌های مختلف تداوم خواهد یافت، بنابراین بهترین راهکار تکیه به توانمندی‌های داخلی و توسعه روابط خارجی با سایر کشورهای جهان مانند همسایگان، کشورهای آسیایی، آمریکایی و آنتین و قاره آفریقا؛ ایده‌ای که کاملاً کارساز واقع شد و اگر همه دولت‌هایی که طی سال‌های گذشته روی کار آمدند آن را تمام و کمال اجرا می‌کردند اکنون در وضعیت بسیار بهتر و مستحکم‌تری قرار داشتیم اما هرگز آن در مقطعی در برخی دولت‌ها موجب ایجاد شکاف‌هایی در این روند شد که البته در دولت‌های دیگر ترمیم شد.

۲- تلاش روس از تجربه موفق جمهوری اسلامی ایران در مقابله با تحریم‌های غرب کاملاً آگاه بودند. از نظر روس‌ها سال‌ها مقابله با تحریم، ایرانی‌ها را به معلم واقعی و تمام‌عیار برای دور زدن تحریم‌ها تبدیل کرده است. پس از شروع جنگ اوکراین و آغاز تحریم‌های غرب علیه روسیه در حوزه تکنیک و صنایع نفت و گاز، روس‌ها از ایران دور زدن تحریم‌ها درخواست کمک کردند.

لااوروف مارس ۲۰۲۲ صراحتاً اعلام کرد مسکو علاقه‌مند به توسعه راهمایی با تهران برای دور زدن تحریم‌های غرب است.

وینالی سولویف، وزیر حمل‌ونقل روسیه نیز در جلسه کمیته سیاست اقتصادی مجلس افلاهی پارلمان این کشور گفت: تلاش می‌کنیم از تجربه ایران برای مقابله با تحریم‌های غرب علیه خود در این حوزه استفاده کنیم.

روسیه همچنین از تجربه جمهوری اسلامی ایران برای توسعه با کشورهای کوچک و در حال توسعه نیز وام گرفت. به عنوان مثال طی همین ۳ سال گذشته مسکو تلاش کرده روابط خود با کشورهای آفریقایی و آمریکایی آنتین را توسعه دهد یا با جمهوری اسلامی ایران و کره شمالی توافق شراکت راهبردی امضا کند.

۳- اگر چه تحریم‌های روسیه از زمان بلاراک اوپامه، رئیس‌جمهور پیشین ایالات متحده شروع شد اما تحریم‌هایی که برای فلج کردن اقتصاد این کشور طراحی و اعمال شد، از زمان حمله روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ استنارت زده شده. یعنی ۳ سال است روسیه با تحریم‌های فلج‌کننده مواجه شده است اما جمهوری اسلامی ایران از بدو تاسیس همواره تحت تحریم‌های یکجانبه، چندجانبه و حتی تحریم‌های سازمان ملل بر اساس قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل بوده است؛ ۴۵ سال تحریم همه‌جانبه. در کنار تحریم، ایران ۸ سال درگیر جنگی ناخواسته بود و تحمیلی بود که کشورهای غرب نیز با انواع کمک‌های تسلیحاتی و مالی به دشمن یعنی در تهاجم به ایران یاری رساندند. قبل از جنگ و در بحبوحه آن نیز جمهوری اسلامی ایران ۲ سال با تهدید تجزیه‌طلبان و تروریست‌های منافق درگیر بود؛ بحران‌هایی که یکی پس از دیگری بدون هرگونه کمک خارجی از آن سربلند بیرون آمدیم.

روسیه هم‌چنین از تجربه جمهوری اسلامی ایران برای توسعه با کشورهای کوچک و در حال توسعه نیز وام گرفت. به عنوان مثال طی همین ۳ سال گذشته مسکو تلاش کرده روابط خود با کشورهای آفریقایی و آمریکایی آنتین را توسعه دهد یا با جمهوری اسلامی ایران و کره شمالی توافق شراکت راهبردی امضا کند.

۴- اگر چه تحریم‌های روسیه از زمان بلاراک اوپامه، رئیس‌جمهور پیشین ایالات متحده شروع شد اما تحریم‌هایی که برای فلج کردن اقتصاد این کشور طراحی و اعمال شد، از زمان حمله روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ استنارت زده شده. یعنی ۳ سال است روسیه با تحریم‌های فلج‌کننده مواجه شده است اما جمهوری اسلامی ایران از بدو تاسیس همواره تحت تحریم‌های یکجانبه، چندجانبه و حتی تحریم‌های سازمان ملل بر اساس قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل بوده است؛ ۴۵ سال تحریم همه‌جانبه. در کنار تحریم، ایران ۸ سال درگیر جنگی ناخواسته بود و تحمیلی بود که کشورهای غرب نیز با انواع کمک‌های تسلیحاتی و مالی به دشمن یعنی در تهاجم به ایران یاری رساندند. قبل از جنگ و در بحبوحه آن نیز جمهوری اسلامی ایران ۲ سال با تهدید تجزیه‌طلبان و تروریست‌های منافق درگیر بود؛ بحران‌هایی که یکی پس از دیگری بدون هرگونه کمک خارجی از آن سربلند بیرون آمدیم.

ادامه در صفحه ۶

صفحات ۷ و ۲

در دوحه چه گذشت؟

تکفیری‌ها خودشان رسانه دارند، شما روابط عمومی نباشید

شکل‌گیری فضای بین‌جامد که در آن، پیام‌های دشمن به‌صورت غیرمستقیم از سوی برخی رسانه‌های داخلی تقویت می‌شود، رسانه‌هایی که به‌صورت مکرر و آشکار، سیاست‌های کلان کشور را نادیده می‌گیرند و به بازنشر روایت‌های ضدملی می‌پردازند، باید پاسخگوی اقدامات خود باشند. در موارد جدی، برخورد قضایی با مدیران مسؤؤل یا نویسندگان مطالب می‌تواند مانع تکرار تخلفات شود. البته که این برخورد نیز باید مستتی بر قانون و در چارچوب اصول حقوقی باشد تا از هرگونه سوء برداشت یا اتهام به سرکوب آزادی بیان جلوگیری شود.

ضرورت توجه به جنگ روایت‌ها
رسانه‌های داخلی می‌توانند با تحلیل دقیق و علمی، به افشای دروغ‌ها و روایت‌های ساختگی رسانه‌های حامی تروریست‌ها بپردازند و واقعیت‌های میدانی را بدون زدن مارش پیروزی به نفع تکفیری‌ها برای مخاطبان آشکار کنند. البته که این نکته به معنی روایت وارونه و غیرمستدل از میدان به نفع مقاومت نیست اما نیازی هم نیست که پیشرویی‌های تروریست‌ها با مطالبه‌های خود در مقابل، به تحریف‌های ترویستی توسط آمریکا در جنگ روایت‌ها از یک رسانه ایرانی توقع می‌رود این است که اگر حاضر نیست در راستای منافع ملی نقش ایفا کند لاقلاً ظاهر بی‌طرفی را حفظ کرده و به جبهه مقابل نیز غلت نزند.

محور مقاومت تنگ‌تر می‌کند. در چنین فضای، کوچک‌ترین حامی تروریست‌های تکفیری شده است. تیتروایی نظیر «پیشروی شورشیان به سوی حمص» یا «به سوی دمشق»، همراه با تصاویری از گروه‌های مسلح تکفیری در حالت پیروزمندانه، نمونه‌هایی از این نوع محتوا هستند. اینگونه تیترواها و تصاویر، نه‌تنها واقعیت ماجرا را به‌درستی منعکس نمی‌کنند، بلکه به نوعی به عملیات روانی دشمن یاری می‌رساند.

عملیات روانی؛ ستون راهبردی حرکت تروریست‌ها
در جنگ‌های مدرن، عملیات روانی نقشی بی‌بدیل در تعیین سرنوشت نبردها ایفا می‌کند. تروریست‌های تکفیری که اغلب از حمایت گسترده رسانه‌های غربی و منطقه‌ای برخوردارند، از عملیات روانی به‌عنوان ابزاری برای تحقق اهداف خود بهره می‌برند. تکفیری‌ها با بروجست‌سازی پیشرویی‌های‌شان تلاش می‌کنند خود را نیرویی قدرتمند و بلامنزاع نشان دهند. در همین راستا تشکیلات موسوم به اداره‌العملیات‌المسکریه که در روز آغاز عملیات «دع‌العدوان» در ۷ آذرماه از سوی مسلحان سوری علیه دولت سوریه به فعال شد، فعالیت‌های رسانه‌ای خود را در ابعاد مختلف به‌طور جدی پیگیری می‌کند. عملیات‌ها روانی متعددی توسط این رکن عملیاتی تروریست‌ها با هدف افزایش فشارهای سیاسی و دیپلماتیک بر حامیان دولت سوریه، از جمله ایران، طراحی شده و عرصه مذاکرات سیاسی را نیز به‌ضرر

رسانه‌ها، ناخواسته یا عمدانه، شبیه به رویکرد رسانه‌های حامی تروریست‌های تکفیری شده است. تیتروایی نظیر «پیشروی شورشیان به سوی حمص» یا «به سوی دمشق»، همراه با تصاویری از گروه‌های مسلح تکفیری در حالت پیروزمندانه، نمونه‌هایی از این نوع محتوا هستند. اینگونه تیترواها و تصاویر، نه‌تنها واقعیت ماجرا را به‌درستی منعکس نمی‌کنند، بلکه به نوعی به عملیات روانی دشمن یاری می‌رساند.

عملیات روانی؛ ستون راهبردی حرکت تروریست‌ها
در جنگ‌های مدرن، عملیات روانی نقشی بی‌بدیل در تعیین سرنوشت نبردها ایفا می‌کند. تروریست‌های تکفیری که اغلب از حمایت گسترده رسانه‌های غربی و منطقه‌ای برخوردارند، از عملیات روانی به‌عنوان ابزاری برای تحقق اهداف خود بهره می‌برند. تکفیری‌ها با بروجست‌سازی پیشرویی‌های‌شان تلاش می‌کنند خود را نیرویی قدرتمند و بلامنزاع نشان دهند. در همین راستا تشکیلات موسوم به اداره‌العملیات‌المسکریه که در روز آغاز عملیات «دع‌العدوان» در ۷ آذرماه از سوی مسلحان سوری علیه دولت سوریه به فعال شد، فعالیت‌های رسانه‌ای خود را در ابعاد مختلف به‌طور جدی پیگیری می‌کند. عملیات‌ها روانی متعددی توسط این رکن عملیاتی تروریست‌ها با هدف افزایش فشارهای سیاسی و دیپلماتیک بر حامیان دولت سوریه، از جمله ایران، طراحی شده و عرصه مذاکرات سیاسی را نیز به‌ضرر

یادداشت
مصطفی نصری

جنگ در سوریه تنها محدود به میدان‌های نبرد نظامی نیست، بلکه جبهه‌های دیگر در این جنگ، نبرد روایت‌هاست. در این میان، تروریست‌های تکفیری و حامیان رسانه‌ای و سیاسی آنها از ابزارهای تبلیغاتی برای مشروعیت‌بخشی به اقدامات خود، تضعیف جبهه مقاومت و تسریع پیشروی‌های‌شان بهره می‌گیرند. آنچه اما جای نگرانی دارد، عملکرد برخی رسانه‌های داخلی است که آگاهانه یا ناآگاهانه، در راستای همین اهداف حرکت کرده و به انتشار روایت‌هایی می‌پردازند که عملاً به نفع دشمنان محور مقاومت تمام می‌شود. نقش رسانه‌ها در این جنگ، کمتر از نیروهای نظامی نیست. هر تیترو، تصویر و گزارشی که منتشر می‌شود، می‌تواند تاثیر مستقیمی بر تحولات میدانی و روانی داشته باشد. رسانه‌های داخلی باید از زبان و ادبیاتی استفاده کنند که به تقویت مقاومت و دفاع از منافع ملی کشور کمک می‌کند. این تنها راهی است که می‌تواند در جنگ سوریه به فعال شد، فعالیت‌های رسانه‌ای خود مسیر تحقق اهدافش را کاست یا آن را متوقف کرد.

نمونه‌های مخرب در روایت‌پردازی رسانه‌های داخلی
نگاهی به برخی گزارش‌ها و تیتروهای رسانه‌ای داخلی نشان می‌دهد که گاهی زبان و ادبیات این

دیدگاه
فائزه گیتی‌نما

پس از برقراری آتش‌بس در لبنان، سوریه که از ۱۷ اکتبر به یکی از اهداف متمرکز رژیم صهیونیستی تبدیل شده بود، به صحنه حملات گسترده معارضان تروریست به عمق استراتژیک ایران تبدیل شد. این تقاطع زمانی به‌خوبی نشان‌دهنده مرحله‌ای دیگر از توسعه تنش و درگیری‌ها توسط ایالات متحده و دیگر بازیگران متحد رژیم صهیونیستی است. در اوج حملات گروه‌های مقاومت، رژیم صهیونیستی با نام‌گذاری این جنگ به عنوان «جنگ و جودی»، در تلاش بود تا به‌طور ایدئولوژیک و بنیادین تمام قوای داخلی اسرائیل را برای مقابله با جبهه مقاومت بسیج کند. ترغیب نینتایه‌ها برای افزایش انگیزه و توان زرهی‌اش با حمایت بی‌حومرز آمریکا، چشم‌اندازی طولانی را راهبرد جدید اسرائیل مبنی بر ادامه درگیری‌ها و تصاعد تنش‌ها تا حذف گروه‌های مقاومت را به تصویر کشید. همپوشانی منافع رژیم صهیونیستی و ایالات متحده به عنوان کارگردان اصلی تحولات کنونی، نشان می‌دهد که اقدامات ویژه‌ای برای تشدید تنش در غرب آسیا در دستور کار آنها قرار دارد. نمایش نقشه «خاورمیانه جدید» توسط نتانیاهو در مجمع سازمان ملل نیز تأکیدی بر این راهبرد جدید منطقه‌ای رژیم است که به عملیات‌های ناممگون تروریست‌ها و مزدوران ذخیره

تیتروهای امرور

گزارش «وطن امروز» از ارائه داده‌های غیرواقعی درباره مهاجرت و کاهش حس تعلق به کشور

دروغ ۶۰
برداشت غلط از پژوهش رصدخانه مهاجرت ایران در سال ۱۴۰۱

این نظرسنجی تنها در میان دانشجویان و فارغ‌التحصیلان، دانشجویان خارجی حاضر در ایران، پزشکیان، پرستاران و ایرانیان خارج از کشور انجام شده است

صفحه ۲
حماس نسبت به نقشه شوم رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری هشدار داد

توطئه در کرانه
صفحه ۷

گزارش «وطن امروز» از آغاز دور جدید مذاکرات ایران و چین برای عملیاتی شدن قرار داد ۲۵ ساله

معادله تجاری تهران - پکن
صفحه اقتصادی

«وطن امروز» از مزیت‌ها و تبعات تصویب سند رمزارزها گزارش می‌دهد

معاملات خطرناک رمزارزها
صفحات ۱ و ۲

زیارت در بیت‌المقدس، توریسم جنسی در ریاض
تأملی در جایگاه زیارت در جبهه مقاومت

نگاه
محمد رضا قائمی‌نیک

۱- با آغاز جنگ سرد و طرح کلان بلوک غرب برای کشورهای جهان سوم مبنی بر اجرای امرانه برنامه‌های توسعه سرمایه‌داری (از جمله برنامه‌های آمرانی در ایران)، «توریسم» و انواع آن، از توریسم ورزشی تا توریسم طبیعت و توریسم جنسی و حتی توریسم مذهبی، تبدیل به یکی از مهم‌ترین ابزارهای بسط سرمایه‌داری شد. توریسم، یکی از بهترین ابزارهای سرمایه‌داری بویژه در نیمه دوم قرن بیستم برای بازگرداندن سرمایه در گردش نظام سرمایه‌داری بوده است. همان‌طور که می‌دانیم، سرمایه‌داری، بویژه در روایت آمریکایی پس از جنگ دوم جهانی، عمده درآمدهای خود را صرف تبلیغات و تشویق مخاطبان برای مصرف کالاهای توده‌ای سرمایه‌داری می‌کند تا از خلال این مصرف، گردش سرمایه رقم بخورد و بازار جدید روکود نشود. در این شکل از سرمایه‌داری، همان‌طور که مکتب رادیکل‌تئوری‌ها درباره سرمایه‌داری آمریکا به‌آن اشاره دارد، «صنعت فرهنگ‌سازی» یا «فرب توده‌ای»، مانع شکل‌گیری قیام‌های واقعی‌بخش کارگران می‌شود و با اعطای اشکال مهبیعی از آزادی‌های مدنی به مردم از سویی دولت، بویژه در قلمرو امور جنسی، اعتراضات نسبت به نابرابری، تبعیض و نظایر آنها را کنترل می‌کند. از این جهت، توریسم، به‌منابه یک کلان‌صنعت می‌تواند مقدمات جهانی شدن سرمایه‌داری را نیز با منطق حاکم بر صنعت فرهنگ‌سازی فراهم آورد. سرمایه‌داری اروپایی قرن نوزدهم، پس از شکل‌گیری اتحاد جماهیر شوروی، ناگزیر از جهانی‌سازی سرمایه‌داری بود تا بتواند مانع گسترش ایده‌های انقلابی کمونیسم شوروی در کشورهای جهان سوم شود. از این جهت، توسعه سرمایه‌داری و توریسم، می‌توانست ابزار بسیار مفیدی برای جهانی‌سازی سرمایه‌داری بویژه از طریق بسط و گسترش صنعت فرهنگ‌سازی باشد. به همین دلیل، گسترش از صنایع فرهنگی وابسته به سرمایه‌داری از جمله سینما و بویژه سینمای هالیوود، سبک‌های زندگی غربی در تغذیه و سفر و گردش و حتی مسابقات ورزشی جهانی و نظایر آنها بر مرکب توریسم جهانی غربی نشست تا با بسط فرهنگ سرمایه‌داری غربی، آنچه در اروپا و آمریکا موجب فریب توده‌ای می‌شد، این‌بار در کشورهای جهان سوم به ایفای نقش بپردازد.

۲- توریسم‌های مختلف، ماهیت بر ساخته دارند. اساساً صنعت توریسم پیوندی ناگسستنی با تخیل انسانی دارد. گردشگری تا سوسیالیست به دنبال پرسه زدن در محیطی است که ساخته‌ها و سازه‌های آن، محصول تخیل انسانی است.

ادامه در صفحه ۲